

Spis treści

Przedmowa	V	I.9 Kwasy i zasady	30
I Elementy chemii ogólnej i nieorganicznej	1	I.10 Wskaźniki odczynu roztworów	32
I.1 Materia, atom i cząsteczka	1	I.11 Roztwory buforowe	32
Powłoki elektronowe	3	I.12 Hydroliza soli	33
Elektron jako fala	6	I.13 Roztwory właściwe	34
Wiązania chemiczne	6	Układy niejednorodne	36
Wiązanie atomowe	6	I.14 Utlenianie i redukcja	36
Wiązanie jonowe	11	Wartościowość i stopień utleniania pierwiastków	38
I.2 Woda (H₂O)	12	I.15 Związki kompleksowe (koordynacyjne)	38
Rodzaje wody w związkach chemicznych	15	I.16 Zasady chemii bionieorganicznej	42
Twardość wody	16	Literatura	44
Woda destylowana	18	II Elementy chemii organicznej	45
Woda demineralizowana	19	II.1 Węglowodory	45
Przechowywanie wody destylowanej i demineralizowanej	20	Alifatyczne węglowodory nienasycone z wiązaniami podwójnymi, zwane alkenami lub olefinami	48
I.3 Nadtlenek wodoru H₂O₂ (woda utleniona)	21	Alifatyczne węglowodory nienasycone z wiązaniami potrójnymi zwane alkinami lub węglowodorami acetylenowymi	50
Pochodne nadtlenu wodoru	23	Węglowodory alicykliczne (cykloalkany) ..	50
I.4 Amoniak (azan)	23	Węglowodory aromatyczne	52
I.5 Kinetyka i równowaga chemiczna	25	Związki heterocykliczne	54
Prawo działania mas i stała równowagi chemicznej	26	II.2 Związki z nasyconymi grupami funkcyjnymi przy atomie węgla	55
I.6 Dysocjacja elektrolityczna	26	Alkohole, fenole i etery	55
I.7 Iłoczyn jonowy wody	28	Merkaptany, siarczki i związki pochodne .	58
I.8 Wykładnik wodorowy	28		

Produkty pszczele	137	V.6 Pigmenty	164
Lanolina	138	Podstawy widzenia barwy	166
Żółtko	138	Klasyfikacja pigmentów	167
Łój	138	Pigmenty absorpcyjne	169
Smalec	138	Pigmenty żelazowe	169
Tran	138	Pigmenty chromowe	171
V.2 Związki nieorganiczne w kosmetyce	139	Pigment manganowy	172
Pierwiastki	139	Pigment glinokrzemianowy	172
Tlenki i nadtlarki	139	Pigmenty tlenkowe	173
Zasady	140	Pigment węglowy	176
Kwasy	140	Pigmenty metaliczne	177
Sole	141	Pigmenty perłowe	177
V.3 Glin i jego związki o znaczeniu kosmetycznym	145	Tlenochlorek bizmutu	177
Wodorotlenek glinu, Al(OH) ₃ (<i>aluminium hydroxide</i>)	146	Mika pokryta tlenkami metali	178
Tlenek glinu, Al ₂ O ₃ (alumina)	147	Pigmenty organiczne	179
Chlorek glinu(III), AlCl ₃ , mono- Al(OH)Cl ₂ i dihydroksochlorek glinu(III) Al(OH) ₂ Cl ...	148	Naturalne pigmenty organiczne	179
Inne sole glinu	148	V.7 Barwniki organiczne	180
Ałuny	149	V.8 Koloidy	189
Izopropanolan glinu	149	Hydrokoloidy	191
Glinowe pochodne kwasów organicznych	149	Żele	194
Fluorek glinu, AlF ₃	150	Emulsje	195
V.4 Glinokrzemiany naturalne (glinki)	150	Piany	200
Kaolin	150	Suspensje (zawiesiny)	203
Talk	151	V.9 Mydła i związki powierzchniowo czynne	203
Smektyty	152	Jonowe związki powierzchniowo czynne typu anionowego	204
Ziemia Fullera	153	Jonowe związki powierzchniowo czynne typu kationowego	209
Miki (tyszczyki)	153	Jonowe związki powierzchniowo czynne typu amfoterycznego	210
Pumeks naturalny	154	Surfaktanty niejonowe	211
Zeolity naturalne	154	Surfaktanty niewęglowodorowe	216
Glinki – naturalne surowce kosmetyczne .	155	V.10 Związki zapachowe	216
Glinka biała (<i>Bolus alba</i>)	156	Terpeny zapachowe	217
Glinka czerwona (<i>Bolus rubra</i>)	156	Alkohole zapachowe	217
Glinka żółta	156	Aldehydy zapachowe	217
Glinka różowa	156	Estry zapachowe	219
Glinka zielona	156	Naturalne olejki eteryczne	220
Ziemia Wulkaniczna (<i>Terras del Volcan</i>) ...	156	Naturalne substancje zapachowe pochodzenia zwierzęcego	222
V.5 Krzemionka	157		
Rodzaje żelu krzemionkowego	163		

Aminy oraz związki pokrewne	58	III.7 Witaminy	103
II.3 Związki z nienasyconymi grupami funkcyjnymi przy atomie węgla	58	Witamina A	103
Aldehydy i ketony	58	Witamina B.	104
Kwasy karboksylowe	60	Witamina C	107
Estry	61	Witamina D	107
Amidy, imidy, iminy i nityle	61	Witamina E	107
Literatura	62	Witamina F	108
		Witamina K	108
		Witamina N	108
		Witamina Q ₁₀ – koenzym Q ₁₀	108
III Elementy biochemii	63	III.8 Enzymy	110
III.1 Węglowodany	63	Literatura	111
Fenolowe produkty roślinne	69		
III.2 Lipidy	72	IV Budowa i fizjologia skóry	113
Kwasy tłuszczowe (pochodne lipidów) ...	73	Budowa i właściwości skóry	113
Woski	75	Naskórek	114
		Lipidy – ich rodzaje i działanie	
III.3 Izoprenoidy	77	w naskórku	117
Hemiterpeny	77	Skóra właściwa	119
Monoterpeny	77	Włókna	119
Seskwiterpeny	80	Substancja podstawowa	120
Diterpeny	81	Tkanka podskórna	120
Triterpeny	82	Przydatki skóry	120
Tetraterpeny	82	Włosy	120
Alkohole terpenowe	82	Paznokcie	120
Etery terpenowe	85	Literatura	120
Aldehydy terpenowe	86		
Ketony terpenowe	87	V Chemia komponentów kosmetycznych	121
III.4 Sterydy	88	V.1 Surowce naturalne w kosmetyce	124
Sterole	89	Surowce roślinne	125
Kwasy żółciowe	90	Oleje w kosmetyce	129
Hormony steroidowe	91	Oleje jadalne	129
Hormony płciowe	91	Oleje z rzadszych surowców	
Hormony kory nadnerczy (kortykosterydy)	91	naturalnych	132
III.5 Aminokwasy, peptydy i białka	92	Borowina	135
Peptydy w kosmetyce	96	Torf	135
		Algi (głony)	135
III.6 Glikozydy i kwasy nukleinowe	98	Surowce zwierzęce	137
Glikozydy	98	Drożdże (grzyby)	137
Kwasy nukleinowe	100	Produkty mleczne	137

Kompozycje zapachowe	224	Proszki i pudry	257
Perfumy	224	Maski	258
V.11 Hydroksykwasy	225	Cienie, mascary, tusze	258
V.12 Związki bakterio- i grzybobójcze	227	Konturówki, kredki	258
Alkohole	228	Szminki, błyszczki	258
Fenole i ich pochodne	229	Lakiery, emalie	259
Chlorowcofenole	230	VI.2 Chemia preparatów	
Aldehydy	232	do kosmetyki włosów	259
Kwasy	232	Budowa i chemia włosów	259
Sole kwasów	232	Szampony do mycia włosów	264
Parabeny (estry kwasu p-hydroksybenzo-		Środki kondycjonujące włosy	267
esowego), aspetiny, nipaginy	233	Kationowe związki powierzchniowo	
Urotropina i jej czwartorzędowe sole		czynne (tenzydy)	267
amoniowe	234	Dodatki lipofilowe	270
Związki heterocykliczne	234	Polimery kationowe	271
Czwartorzędowe sole amoniowe	237	Silikony	271
Inne związki organiczne	239	Dodatki pomocnicze	273
Organiczne związki metali	240	Modelowanie (układanie) włosów	273
Substancje naturalne	241	Ondulacja włosów	274
Związki nieorganiczne	242	Barwienie włosów	275
Związki srebra	242	Rozjaśnianie włosów	277
		Ciemnienie włosów	278
V.13 Antyutleniacze	244	VI.3 Chemia preparatów do higieny	
Antyutleniacze naturalne	245	osobistej	279
Antyutleniacze syntetyczne	247	Mydła łazienkowe (kąpielowe)	279
Antyutleniacze synergetyczne	248	Żele myjące	282
Literatura	249	Antyperspiranty, antytranspiranty,	
VI Chemia produktów kosmetycznych	251	adstringenty i dezodoranty	282
VI.1 Produkty kosmetyczne i ich formy	251	Środki do higieny intymnej	289
Kosmetyki i ich podział oraz znaczenie		Sole kąpielowe	289
dla człowieka	251	VI.4 Chemia preparatów	
Formy preparatów kosmetycznych	254	do pielęgnacji skóry	293
Płyny	254	Nawilżanie skóry	293
Ciecze, mieszaniny cieczy, lotiony, toniki .	254	Emolienty	297
Oleje i olejki	255	Preparaty antycellulitowe	298
Emulsje (mleczka, śmietanki)	255	Preparaty antyzmarszczkowe	300
Wyciągi	255	Preparaty peelingowe	301
Ekstrakty	255	Depilatory i epilatory	301
Kremy, maści, balsamy	256	Kremy i lotiony do rąk	302
Pasty	257	Kremy do ochronny i czyszczenia rąk	304
		Krem ochronny do rąk przeciwko	
		suchemu pyłowi i kurzowi	304

Krem ochronny do rąk przeciwko szkodliwym roztworom i suspensjom	305	Podkłady emulsyjne	323
Krem ochronny do rąk przeciwko rozpuszczalnikom, olejom i tłuszczom	305	Podkłady bezwodne	324
Krem ochronny do rąk przeciwko niebezpiecznym czynnikom fizycznym	305	Maski	325
Kremy do czyszczenia rąk	305	Pudry do twarzy	326
Płyny do zmywania twarzy	306	Róże	327
Kosmetyki do pielęgnacji skóry niemowląt	306	Preparaty do makijażu oczu	328
Mycie skóry	306	Preparaty do brwi	328
Kosmetyki do pielęgnacji skóry starzejącej się	308	Tusze (maskary) do rzęs	329
Preparaty do stóp	309	Konturówki do oczu	331
VI.5 Chemia preparatów do golenia	311	Cienie do powiek	331
Mydła i kremy do golenia	311	Preparaty myjące	332
VI.6 Chemia preparatów do higieny jamy ustnej	313	Preparaty do makijażu ust	332
Substancje przeciwbakteryjne i przeciwgrzybicze	315	Szminki	332
Substancje przeciwpróchnicze i hamujące powstawanie kamienia nazębnego	315	Błyszczyki do ust	334
Środki ściernie i polerujące (abrazyjne)	316	Preparaty do upiększania paznokci	334
Środki żelujące (zagęstniki) i humektanty	319	Zmywacze lakierów i emalii	338
Środki myjące (mydła, detergenty)	319	VI.8 Chemia preparatów promieniochronnych	338
Substancje smakowo-zapachowe	320	Filtry naturalne	346
Środki wybielające	321	Filtry syntetyczne	349
Barwniki	321	Filtry chemiczne	349
Substancje o właściwościach leczniczych	321	Filtry fizyczne	352
Proszek do czyszczenia zębów	321	Preparaty do samoopalania	352
Płyn do płukania jamy ustnej	322	VI.9 Chemia preparatów wybielających skórę	353
Preparaty do czyszczenia protez zębowych	322	Chemiczne usuwanie przebarwień	353
VI.7 Chemia preparatów do makijażu	322	Literatura	355
Preparaty do makijażu twarzy	323	VII Chemia opakowań kosmetyków	355
		Szkło	356
		Polimerowe tworzywa sztuczne	357
		Literatura	357
		Indeks	359